

LOVČÍK POBREŽNÝ
(*Dolomedes fimbriatus*, Clerck 1758)
PRI HELCMANOVCIACH (VOLOVSKÉ VRCHY)

Patrik Mráz

Lovčík pobrežný (*Dolomedes fimbriatus*) patrí medzi najväčších a najimpozantnejších predstaviteľov slovenskej arachnofauny. Nápadný je najmä žltými pruhmi po okraji hnedej hlavohrude. Žije v blízkosti vodných tokov a nádrží. Jeho celkový areál zahŕňa paleoarktickú oblasť okrem severnej Afriky.

Dňa 30. mája 1994 som pri fytoocenologickom snímkaní pozoroval lovčíka pobrežného na malej zrašelinelej ploche pod štátnou cestou medzi Prakovcami a Helcmanovcami (tesne pred obcou Helcmanovce). Lovčík sa pohyboval medzi vlhkomilnou vegetáciou, pričom na uvoľnenej ploche pokrytej rašeliníkom (*Sphagnum* sp.) a fialkou močiarnou (*Viola palustris*) sa mi ho podarilo odfotiť na diapozitív, ktorý takto predstavuje dokladový materiál uložený vo fotoarchíve autora tohto príspevku pod číslom 94/4/3.

Biotop tvoria fragmenty vysokobylinného mokradného spoločenstva na okraji prirodzenej údolnej vrbiny s dominantami *Peucedanum palustre*, *Geranium palustre* a *Caltha palustris*. Zo sprievodných druhov boli prítomné *Acetosa pratensis*, *Arrhenatherum elatius*, *Cardamine pratensis*, *Carex curta*, *C. panicea*, *C. paniculata*, *C. rostrata*, *Cirsium palustre*, *Dactylorhiza majalis*, *Equisetum palustre*, *E. fluviatile*, *Fillipendula ulmaria*, *Galium uliginosum*, *G. mollugo*, *Luzula campestris*, *Myosotis* sp., *Poa pratensis*, *Ranunculus acris*, *Scirpus sylvatica*, *Valeriana simplicifolia*, *Vicia* sp., *Viola palustris*. Vlhké mezofilné lúky postupnou prirodzenou sukcesiou (nálety najmä druhov rodu *Salix*) smerujú ku svojmu klimaxu, lužnému lesu.

Lovčíka pobrežného som s najväčšou pravdepodobnosťou pozoroval (nebol dostatok času na presnú determináciu) aj dňa 5. 4. 1996 na okraji malej tône na ľavom brehu Hnilca v úseku medzi Helcmanovcami a Mníškom nad Hnilcom (vedľa esovitej zákruty pri miestnom poľnohospodárskom družstve Helcmanovce).

Tento zaujímavý prvok našej fauny sa spomína z územia Volovských vrchov z podcelku Zlatého Stola pri všeobecnej charakteristike bioty v Návrhu národnej ekologickej siete Slovenska (IUCN, 1995).

Adresa: Patrik Mráz, Botanický ústav SAV, Dúbravská cesta 14, 842 23 Bratislava

Primárny zdroj s presnejšou lokalizáciou, dátumom zberu (pozorovania) a zberateľom mi nie je známy. *Dolomedes fimbriatus* nebol v poslednej dobe potvrdený z oblasti Vysokých Tatier (Svatoň, 1983). Podľa Červenej knihy ČSFR predstavuje druh ustupujúci (najmä v Českej republike; rozšírenie na Slovensku nie je zatiaľ dostatočne známe) a zároveň je zaradený medzi kriticky ohrozené živočíchy (E) (Buchar, 1992). Preto sú údaje o jeho výskyte na dolnom a strednom toku rieky Hnilca významné, svedčia o dostatku vhodných a veľmi zachovalých pobrežných spoločenstvách Hnilca. Pri podrobnejšom prieskume tejto oblasti sa iste nájdu ďalšie lokality.

Poďakovanie:

za potvrdenie správnosti determinácie z diapozitívu ďakujem Dr. Z. Krumpálovej (Zoologický ústav SAV, Bratislava).

Literatúra:

- Buchar, J., 1992: Pavúky (*Araneida*). In: Škapec, L. (ed.): Červená kniha vzácných a ohrozených druhov rastlín a živočíchov ČSFR. 3. Bezstavovce. Príroda, Bratislava: 152.
- IUCN, 1995: Návrh národnej ekologickej siete Slovenska - NECONET. Nadácia IUCN, Svetová únia ochrany prírody, Slovensko, Bratislava: 323.
- Svatoň, J., 1983: Pavúky (*Araneida*) centrálnej časti Vysokých Tatier. Zborník prác o TANAPe, 24: 95-154.

Dolomedes fimbriatus, Clerck 1758 NEAR HELCMANOVCE (VOLOVSKÉ VRCHY MTS.)

Summary

The author of the contribution found new locality of endangered species of spider (*Dolomedes fimbriatus*) on small peat-bog near the village Helcmanovce.